

Okrugli sto

Istorija mentalnog zdravlja: od dehumanizacije i otuđenja do demokratske psihijatrije

U čast dr Franka Bazalje (Franco Basaglia), pionira reforme mentalnog zdravlja i 40 godina od Zakona 180

Italijanski institut za kulturu I Kneza Miloša 56 I Beograd I 8. novembar 2018. I 17.45 časova

Centar za primenjenu istoriju, Italijanski institut za kulturu i udruženje Prostor imaju čast da Vas pozovu na okrugli sto pod nazivom "Istorija mentalnog zdravlja: od dehumanizacije i otuđenja do demokratske psihijatrije" kojim obeležavamo 40 godina od usvajanja Zakona 180, poznatog kao Zakon Bazalja. Zakon 180 reformisao je psihijatrijski sistem u Italiji i svetu i označio ključni korak ka okončanju pritvora i represije osoba sa problemima mentalnog zdravlja.

Kroz ovu javnu raspravu nastojimo da podignemo svest o diskriminaciji i stigmatizaciji koju još osećaju osobe sa problemima mentalnog zdravlja, da istaknemo nedostatak centara za zaštitu mentalnog zdravlja u zajednici i da poboljšamo stavove prema mentalnim bolestima i osobama sa problemima mentalnog zdravlja.

Panelisti okruglog stola predstaviće život, rad i nasleđe dr Franka Bazalje i razgovarati o radu centara za mentalno zdravlje u Italiji i Srbiji 40 godina nakon usvajanja Zakona 180, mogućnostima promene praksi zaštite mentalnog zdravlja i istaći dobre primere deinstitucionalizacije i reforme psihijatrijskog bolničkog sistema.

Okrugli sto deo je većeg istraživačkog projekta Centra za primenjenu istoriju planiranog za 2019, koji će rezultirati izložbom, vebajtom i publikacijom o istoriji psihijatrijskog sistema u Italiji i Srbiji (Jugoslaviji), predstavljanjem života i dela dr Franka Bazalje, vodeće figure u psihijatriji koja je započela revoluciju u praksi mentalnog zdravlja.

PROGRAM (ITALIJANSKI INSTITUT ZA KULTURU, KNEZA MILOŠA 56)

17.45 - 18.15 DOKUMENTARNI FILM

X DAY, I GRANDI DELLA SCIENZA DEL NOVECENTO: FRANCO BASAGLIA (TITL NA ENGLSKOM JEZIKU)

18.15 - 18.30 POZDRAVNI GOVOR

DIREKTOR ITALIJANSKOG INSTITUTA ZA KULTURU *DAVID SKALMANI (DAVIDE SCALMANI)*

DIREKTOR CENTRA ZA PRIMENJENU ISTORIJU *MILOVAN PIZARI (MILOVAN PISARRI)*

18.30 - 19.30 OKRUGLI STO, MODERATOR *MINA ALEKSIĆ ("PROSTOR")*

DR. Marija GRACIJA ĐANIKEDA (MARIA GRAZIA GIANNICHEDDA) (PREDSEDNICA FONDACIJE "FRANKA I FRANKO BAZALJA" (FRANCA E FRANCO BASAGLIA)

DR. FRANKO ROTELI (FRANCO ROTELLI) (PSIHIJATAR)

DR. ALEKSANDRA GAVRILOVIĆ (DIREKTORKA SPECIJALNE BOLNICE ZA PSIHIJATRIJSKE BOLESTI "KOVIN")

VLADA JANKOVIĆ (ČLAN UDRUŽENJA KORISNIKA PSIHIJATRIJSKIH USLUGA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA "DUŠA")

19.30 – 20.00 PITANJA I DISKUSIJA

20.00 KOKTEL

* Obezbeđen je prevod na srpski jezik, program je otvoren i besplatan za javnost

Učesnici/e

Maria Grazia Giannichedda (Marija Gracija Đanikeda), sociološkinja i predsednica Fondacije „Franka i Franko Bazalja“. Članica nacionalnog odbora "Stop OPG". Predaje sociologiju političkih fenomena na Univerzitetu u Saseiju. Sledila je psihijatrijsku reformu od početka. Kao ekspertkinja Svetske zdravstvene organizacije i Evropske komisije, bavi se ljudskim pravima, participativnim procesima i borbom protiv socijalne isključenosti, a bila je jedna od glavnih i najbližih saradnika nezaboravnih Franke i Franka Bazalje, čija se borba za demokratsku psihijatriju i ljudsko dostojanstvo za sve i dalje nastavlja.

—

Franco Rotelli (Franko Roteli) je italijanski psihijatar. Bio je jedan od protagonista psihijatrijske reforme u Italiji i jedan od glavnih saradnika Franka Bazalje, najpre u psihijatrijskoj bolnici u Parmi, a potom, do 1979, u psihijatrijskoj bolnici u Trstu. Od 1979. do 1995, Rotelli je bio direktor psihijatrijske bolnice u Trstu i nakon zatvaranja direktor Službe za mentalno zdravlje te pokrajine. Tokom dve hiljadite, preko 10 godina bio je generalni direktor Zdravstvenog centra u Trstu. 2013, izabran je za člana i predsednika Komisije za zdravstvenu i socijalnu politiku regije Friuli Venecija Đulija.

—

Aleksandra Gavrilović, psihijatrica i direktorka Specijalne bolnice za psihijatrijske bolesti „Kovin“. Članica je radne grupe za izradu Strategije zaštite mentalnog zdravlja koju je osnovalo Ministarstvo zdravlja. Koautorka je rada prihvaćenog za prezentaciju na Međunarodnom kongresu DGPPN u Berlinu. Autorka rada predstavljenog na Kongresu bolničke psihijatrije s međunarodnim učešćem u Beogradu.

—

Mina Aleksić, predsednica Udruženja građana „Prostor“, od 2010, radi na razvoju usluga u zajednici za osobe sa problemima mentalnog zdravlja i destigmatizaciji ove populacije u Srbiji. Svrha organizacije je razvijanje od strane lokalnih opština prepoznatih i održivih usluga mentalnog zdravlja u zajednici. „Prostor“ je tokom proteklih 7 godina pružao usluge u zajednici za korisnike psihijatrijskih usluga kroz različite programe sa ciljem osnaživanja, podrške njihovoj resocijalizaciji i pružanja psihološke podrške. „Prostor“ je predstavnik međunarodne mreže *Hearing Voices* i jedan od osnivača *West Balkan Hearing Voices Network*.

—

Vlada Janković je član Udruženja korisnika psihijatrijskih usluga i njihovih porodica “Duša” koje je osnovano u Beogradu 2009. Ovo udruženje sarađuje sa ostalim organizacijama civilnog društva koje se bave ovom temom, institucijama i lokalnom samoupravom. Neke od glavnih aktivnosti Udruženja su pozorišne radionice, grupe samo-pomoći, likovne radionice, različite radionice psihološke podrške, grupna psihoterapija, art terapija, živa biblioteka, časovi jezika i kompjutera itd. “Duša” je član Mreže udruženja korisnika psihijatrijskih usluga NAUM. Opština Savski Venac trenutno ustupa svoje prostorije “Duši” na povremeno korišćenje.

* “Duša” i “Prostor” nemaju na raspolaganju sopstvene prostorije za redovno korišćenje; ne postoji institucionalna podrška i stabilno finansiranje. Neke od aktivnosti finansirane su kroz jednokratne projekte, a osoblje je uglavnom angažovano na dobrovoljnoj osnovi. Ne postoji održivost u pružanju usluga mentalnog zdravlja u zajednici.